

Preek Efeze 4: 17-32 HSV

Broeders en zusters, gemeente van de Here Jezus,

Volgens de tekst die we zojuist met elkaar gelezen hebben zijn christenen herkenbare mensen. Het 20^e vers is in de NBG vertaling waarschijnlijk nog wel iets bekender: *Gij geheel anders, gij hebt Christus leren kennen!*

Het kennen van de Here Jezus Christus maakt het verschil, het is zichtbaar in wie je bent en in wat je doet.

Vandaag wil ik dat graag benadrukken. Hoe staat het er voor met ons leven? Wat is de invloed van ons geloof in Jezus Christus op ons leven van alledag? En wat merkt onze omgeving daarvan? Op de website van onze gemeente hebben we de bijbelse boodschap samengevat met 3 V's: Verzoening, Vervulling, Verwachting.

Verzoening wil zeggen: God heeft door Christus' dood ons met zich verzoend. Dat is de boodschap van het kruis. Door de Here Jezus zijn we verlost.

Verwachting heeft te maken met de verwachting van de wederkomst van de Here Jezus. Zien we uit naar de ontmoeting met onze Heiland? Eerlijk gezegd denk ik dat Verzoening (de boodschap van het kruis) en de Verwachting van de wederkomst best geregeld aandacht krijgen in onze gemeente. Natuurlijk zijn er altijd mensen die het liefst iedere week een oproep tot bekering horen en anderen die het liefst iedere week de maranathaboodschap benadrukken. Maar het mooie van die drie V's vind ik dat ze drie aspecten belichten die alledrie regelmatig aan de orde moeten komen. Het is goed om regelmatig op te roepen tot bekering, maar daar moet het niet bij blijven. Mooi als je kiest om Jezus te volgen, maar hoe zit het dan met ons leven na die keuze? Is het dan alleen nog een kwestie van wachten op de wederkomst van de Here Jezus of wil God in die tussentijd ook nog iets met ons leven. Dat is wat we met Vervulling bedoelen? Dat gaat veel meer over ons leven nu, vandaag. Onze levenswandel, hoe leef je als christen? Is ons leven doortrokken van Gods Geest. Vragen we ons af bij alles wat we doen af of we leven in overeenstemming met de wil van de Here God? Over die vraag wil ik vandaag graag met u nadenken aan de hand van Efeze 4.

Paulus begint ons tekstgedeelte met de oproep om niet meer te wandelen – dat is te leven - zoals de heidenen. Ik zeg het nog maar een keer. Heidenen zijn in de bijbel altijd de niet-joden. Paulus wordt wel de apostel van de heidenen genoemd. Hij ging

met de boodschap van het evangelie van Jezus naar de niet-joodse volkeren.

Heidenen die zich bekeerden werden vanaf dat moment 'gelovigen uit de heidenen' genoemd. Dus een heiden is niet persé een ongelovige. Wij zijn ook heidenen, voor zover we niet joods zijn, maar dan wel – hoop ik - gelovige heidenen.

In het bijbelboek Handelingen kunnen we nalezen hoe er hier in Efeze eerst verschillende Joden tot geloof kwamen in de Here Jezus en dat later ook heidenen de Here Jezus leerden kennen. Maar dat ging niet zonder slag of stoot. Er ontstond een grote oproer omdat Paulus' boodschap bewerkte dat de mensen stopten met het vereren van de vruchtbaarheidsgodin Artemis. De zilversmid Demetrius, die een mooi handeltje had in kleine Artemis huistempeltjes, zag zodoende z'n bedrijfje in duigen vallen. Er vond een duidelijke verandering plaats bij de christenen. Zij stopten met het dienen van de afgoden, weigerden nog langer mee te doen met de losbandige levensstijl van de Efeziërs. Zo gaat dat als je de Here Jezus leert kennen. Je verduisterde verstand wordt verlicht door de Geest. Je gaat anders aankijken tegen het leven, je wereldbeeld verandert, je waarden en normen veranderen. Kortom, je hele denken verandert. En dat is ook precies wat het woord 'bekering' betekent: verandering van denken. Vandaar ook dat Paulus in de Romeinenbrief bekering omschrijft als 'hervormd worden in je denken' en hier in de Efezebrief met 'vernieuwd worden in de geest van je denken'. Een verandering die ongetwijfeld ook z'n uitwerking heeft in je gedrag.

Maar in dat woordje 'bekeren' zit ook het woordje 'keren'. Je keert je om van je oude leven naar een nieuw leven. In je oude leven was je toegewijd aan de afgoden en nu ben je toegewijd aan de Here Jezus. Je wilt Hem volgen. Bij die Efeziërs was Artemis die afgod, maar in het moderne heidendom waarin wij leven zijn er andere afgoden. Dan kan geld of bezit zijn, dat kan genot zijn, dat kan seks zijn, dat kan gezondheid zijn. Dat kunnen ook andere mensen zijn. Het griekse woordje voor afgod is verwant aan ons woordje 'idool'. Muzikanten of topsporters kunnen je idool zijn. Vroeger, toen Ajax nog goed was, spraken ze in de media zelfs over godenzonen. Iets of iemand hoeft op zich helemaal niet fout te zijn, geld, genot, gezondheid of seks zijn an sich niet fout, maar zodra ze het doel van je leven worden of zodra iemand de grote held wordt op wie je in alles wil lijken dan zijn het afgoden geworden. En dan worden die woorden van Paulus in eens heel actueel. *Dit zeg ik dan en getuig ervan in de Here, dat u niet wandelt zoals de andere heidenen wandelen, in de zinloosheid van hun denken.*

Met andere woorden, val niet terug in de patronen waarin de mensen in jouw leefwereld leven. Niet dat we ons moeten afscheiden van de mensen om ons heen. Zeker niet. Maar wel dat we ons onderscheiden van de mensen om ons heen. We zijn geheel anders, we hebben Jezus leren kennen. We leven in onze leefwereld om die wereld te beïnvloeden met het Evangelie en het is niet de bedoeling dat we ons laten beïnvloeden door het wereldse denken van onze leefwereld.

Ja, mag ik eens vragen: denkt jij daar ook bewust over na? Er komt vanuit onze leefwereld zo ontzettend veel op ons af, zoveel informatie, en voor je het weet ben je eraan gewend. Onze samenleving verandert snel. Veel mensen zeggen God en de gemeente vaarwel. En daarmee stellen ze zich niet langer onder de autoriteit van God maar zijn ze zichzelf tot God geworden. Via de reclame op de radio horen we over websites als secondlove.nl, second love een tweede liefde, openlijk wordt via de media propaganda voor overspel in het huwelijk gemaakt. De t.v. schotelt ons plat vermaak voor met programma's als 'zon, zuipen, ziekenhuis'. Ik zou de kerkmensen die zich laten afstompen door dit soort programma's niet graag de kost geven.

Tsja, we noemen onszelf een tolerante samenleving. En mensen die opkomen voor het huwelijk, het gezin en monogame seksuele relaties zoals Kees van de Staaij van de SGP nog niet zo lang geleden, worden al gauw als intolerant of als een vrome moraalridder gezien.

Ziet u hoe actueel ons bijbelgedeelte is? Zou Paulus ook niet tegen ons zeggen dat we niet moeten wandelen zoals de heidenen wandelen. Wij hebben toch ook de Here Jezus leren kennen?

Jezus leren kennen heeft alles te maken met de eerste V, de V van verzoening. De Here Jezus is de Verlosser van onze schuld. Maar Hij is niet alleen onze Verlosser. Hij is ook onze Heer. Het Nieuwe Testament noemt Jezus 'Kurios', een titel die alleen de keizer van Rome toekwam. Jezus leren kennen heeft te maken met jezelf stellen onder het gezag van Jezus. Hij heeft het voor het zeggen gekregen. Hij heeft het hoogste gezag over jou. Je stelt jezelf onder Zijn leiding en je wilt Hem gehoorzamen. Je kunt niet zeggen dat je Jezus wel als Verlosser wilt aanvaarden, maar niet als Heer wilt volgen. Die optie biedt de bijbel niet, die optie biedt de Here Jezus niet. Ik weet wel dat die Boodschap van gehoorzaamheid veel minder populair is. We willen graag verlost worden van onze zonden, we willen ook nog wel een lieve Vader in de hemel bij wie we altijd terecht kunnen, maar willen we ook gehoorzamen aan de Here Jezus. Willen we, in een maatschappij, waar God meer en meer uit de

samenleving naar de privésfeer wordt verdrongen, vrijmoedig 'geheel anders' zijn. Hoe dan? Nou, dat maakt Paulus heel concreet in ons gedeelte. Jezus volgen begint met het afleggen van je oude leven en vernieuwd worden in je denken. Dat wil zeggen dat je ervoor kiest een andere Heer te dienen en te volgen. Je vraagt de Heilige Geest om jou te leiden in je gedachten en in je gedrag. Je laat je denken beïnvloeden door Gods woorden door geestelijk voedsel vanuit de bijbel tot je te nemen. Je bidt en onderhoudt zodoende een relatie met God zelf. En in die relatie leer je Gods wil meer en meer kennen voor je leven. Je groeit. De nieuwe mens wordt zichtbaar, het beeld van God wordt zichtbaar, geen vrome schijn, maar echtheid. En dan kan het niet anders, dan wordt Gods karakter zichtbaar in je leven. De Heilige Geest laat als het ware Gods eigenschappen groeien in je leven. En daarvan geeft Paulus enkele voorbeelden uit de praktijk van alle dag. En daarbij geeft hij niet slechts een paar verboden, van 'dit mag en dat mag niet', maar hij geeft bij elk verbod een positieve tegenhanger. In plaats van te liegen moet je de waarheid spreken tegen elkaar, want we zijn leden van elkaar. Daarmee wijst Paulus op de gemeente als lichaam van Christus. Als het ene lid liegt tegen het andere lid dan brengt dat schade aan de gemeente. Niet alleen aan één persoon, maar aan de gemeente.

Het 26e vers zegt: *word boos, maar zondig niet*. Het lijkt een beetje alsof boos worden een opdracht is. Dat lijkt me niet de bedoeling van dit vers. Met dit citaat uit Ps. 4:5 wil Paulus juist benadrukken dat als je boosheid voelt opkomen dat je dan niet moet zondigen door een uitbarsting van woede of door drift. Boosheid is op zich nog geen zonde – de Here Jezus werd ook wel eens boos - , maar boosheid leidt wel heel gauw tot zonde. We weten allemaal dat we in onze boosheid soms dingen zeggen die beter niet gezegd hadden kunnen worden. Paulus maakt het heel praktisch. Laat de zon niet ondergaan over uw boosheid. Laat het niet zitten, laat het geen wortel schieten. Juist daardoor worden conflicten onoplosbaar. U kunt dit heel praktisch maken in uw gezin. Sta niet toe dat iemand gaat slapen of de deur uit gaat als dingen niet uitgepraat zijn. En zo hoort het ook in Gods gezin, de gemeente, ook toe te gaan. Laat conflicten niet voortbestaan, daarmee geef je de duivel een voet tussen de deur van de gemeente. En dat is echt een kwalijke zaak. Dankzij de Here Jezus zijn we ontrukkt aan de macht van de duivel. En nu geef je door een conflict in stand te houden weer ingang aan Gods tegenstander. Dat schaadt niet alleen jezelf, dat schaadt ook de naam van Christus en van Zijn gemeente.

In plaats van te stelen roept Paulus zijn lezers op om te delen. In de Griekse wereld stond het verrichten van arbeid niet bepaald hoog aangeschreven. Als er een kans was om op een onwettige manier aan geld of voedsel te komen dan liet men dat niet na. Ook dat hoort volgens onze tekst bij de wandel van de heidenen. Wie kan moet in zijn eigen levensonderhoud voorzien door hard te werken. Bij het woord 'inspannen' staat letterlijk zoiets als 'zwoegen'. Wie zich inspant voor een eerlijke boterham heeft niet alleen genoeg voor zichzelf maar kan ook delen met mensen die gebrek hebben. Het tegenovergestelde van stelen is dus niet alleen hard werken voor je eigen kostje, maar ook delen van alle goeds. *Wie zich over de arme ontfermt, leent uit aan de HERE (Spr. 19:17)*. Onze geldbesteding heeft alles met ons geloof te maken. Als God je gezegend heeft met een goed salaris, dan doet Hij dat om je de mogelijkheid te geven te investeren in Zijn Koninkrijk. Wie niet voor zichzelf oppot, maar weggeeft, laat zien dat hij het niet in het hier en nu verwacht, maar dat Hij uitzielt naar een nieuwe wereld.

Paulus had het in het voorgaande al over liegen gehad, maar nu komt hij nog een keer terug op het kwaad dat onze woorden kunnen aanrichten. In de Jakobusbrief wordt onze tong een niet te bedwingen kwaad vol dodelijk gif genoemd (Jak. 3: 8). Herken je de verleiding om mee te doen met een verkeerd gebruik van de tong? Hoe makkelijk doe je niet mee met roddelen of kwaadspreken? Het is zoveel makkelijker om over iemand te praten waar je het niet mee eens bent, dan met iemand te praten. Het voelt zo goed om medestanders te vinden die jou bevestigen in je eigen gelijk. Dodelijk gif noemt Jakobus dat. Het breekt af. Roddel is net zoiets als een rotte plek in een appel. Als je het niet wegsnijt verrot de hele appel. Laten we goede woorden spreken over elkaar en met elkaar. En als je het idee hebt dat het niet goed zit tussen jou en je broeder of zuster, ga dan naar hem of haar toe. Spreek het uit, los het op, vergeef elkaar en laat het niet voortbestaan en praat er al helemaal niet met een ander over. Zo hoort dat te gaan onder broeders en zusters, mensen van wie je kunt zeggen dat ze Christus hebben leren kennen! Gebruik je mond goed. En dat geldt ook voor het niveau van je grappen. Mag je dan geen mop vertellen? O jawel, humor is geschapen en niet fout. Lachen is gezond. En dat geloof ik zonder meer. Maar ook hier is de verleiding groot om te zondigen. En vooral als we ons te midden van mensen bevinden waar we liever als christen niet teveel opvallen. Wat doen we dan gemakkelijk mee om toch vooral niet als een heilig boontje te worden gezien.

Bedroef de Heilige Geest van God niet, door Wie je verzegeld bent tot de dag van de verlossing! (30)

Dit is een heel belangrijk vers in onze tekst. Ik zal uitleggen waarom. De tekst zegt twee dingen over de Heilige Geest. Het eerste dat ik wil benadrukken is dat de Geest ons heeft verzegeld tot de dag van de verlossing. Blijkbaar wil God niet dat er twijfel bij ons bestaat over onze verlossing. Wie gelooft in de Here Jezus, wie zegt: ik ben geheel anders, ik heb Christus leren kennen, mag er zeker van zijn dat Gods Geest hem verzegeld heeft tot de dag van de verlossing. Een zegel dat is een eigendomsmerk. God heeft ons op het moment dat we Christus als Verlosser en Heer accepteerden als het ware gemerkt met Zijn zegel: de Heilige Geest. Dat is de V van Verzoening. Maar Hij heeft Zijn Geest niet alleen gegeven om ons te verlossen, maar ook om ons te Vervullen. Dat is de tweede V. Gelovige mensen die zich niet stellen onder de leiding van de Geest bedroeven de Heilige Geest. Wie terugkeert naar de levenswandel van de heidenen doet net alsof de Geest geen 'nieuw werk' in hem is begonnen. Het is leven alsof je niet verlost bent. Dan lijkt je op het volk Israel in de woestijn: ach, waren we maar in Egypte gebleven!

Maar Israel werd niet door God uit Egypte verlost om in de woestijn om te komen. Israel werd verlost om naar het Beloofde Land te gaan. En daar in het Beloofde Land zou Israel een licht voor de volken moeten zijn. Een heilig volk. Een volk bedoeld om zichtbaar te maken wie God is.

En dat geldt voor de gemeente niet minder. God heeft ons verlost. Maar Hij wil ons niet alleen maar verlossen van de zonde en uit de klauwen van de duivel, om ons vervolgens een leven van kommer en kwel in de woestijn te laten leiden. Hij wil ons inschakelen. Hij wil door ons heen zichtbaar maken wie Hij is. Daarvoor wil Hij ons vervullen met de Heilige Geest. De Geest vraagt daarvoor ruimte in ons persoonlijke – en in ons gemeenteleven om dat nieuwe leven zichtbaar te maken.

En zo leven als verzoende en vervulde christenen is de beste manier om te laten zien dat we ook verwachtende christenen zijn.

Gij geheel anders, want gij hebt Christus leren kennen. AMEN